

**BİOLOGİYA FAKÜLTƏSİNİN
2023-2024-CÜ TƏDRİS İLİ
ÜZRƏ HESABATI**

Fakültə haqqında ümumi məlumat

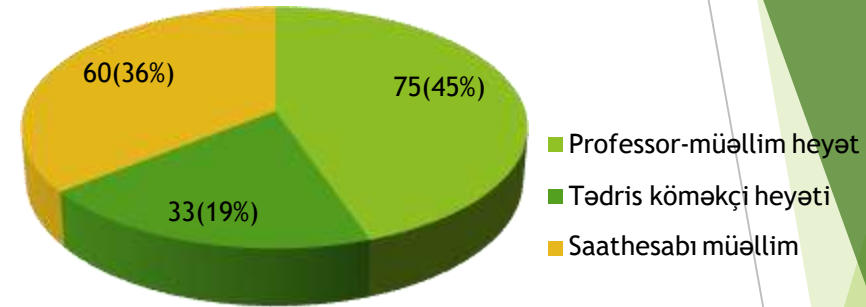
Kafedralar:	6
➤ Biofizika və biokimya	
➤ Botanika və bitki fiziologiyası	
➤ Molekulyar biologiya və biotexnologiyalar	
➤ Genetika	
➤ Zoologiya və fiziologiya	
➤ Biotibbi materiallar	
Vivarium	1
Tədris laboratoriyaları	13
Fakültənin dərslər yükü	50 911 saat

minimum yaş həddi-25 yaş

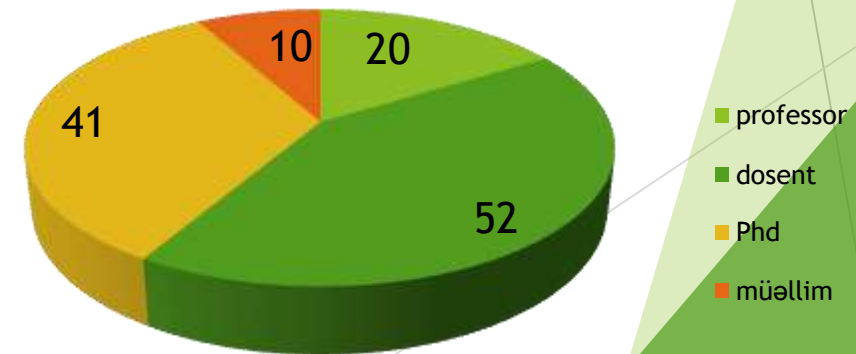
orta yaş həddi- 57 yaş

maksimum yaş həddi- 85 yaş

Əməkdaşların sayı

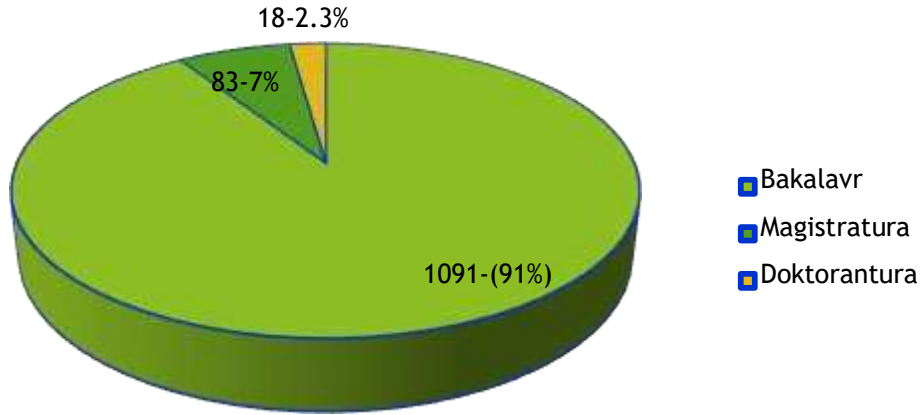

Professor müəllim heyəti

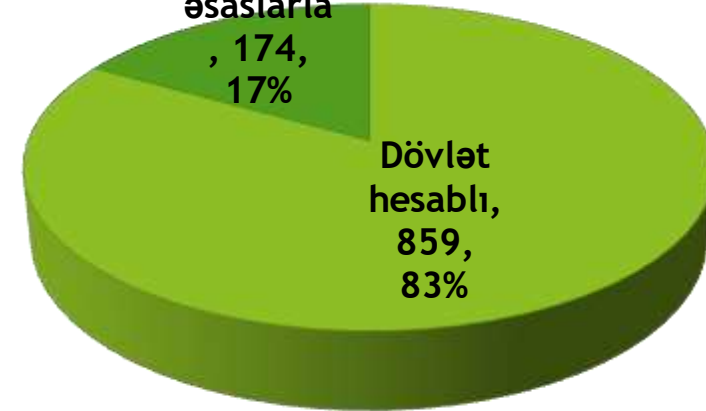

Təhsilalanlar haqqında məlumat

Fakültədə təhsilalanların sayı

Ödənişli əsaslarla

İxtisaslar:

Bakalavriat üzrə → 6

Magistratura üzrə: 2

İxtisas → 20

İxtisaslaşma → 20

Doktorantura üzrə: → 9

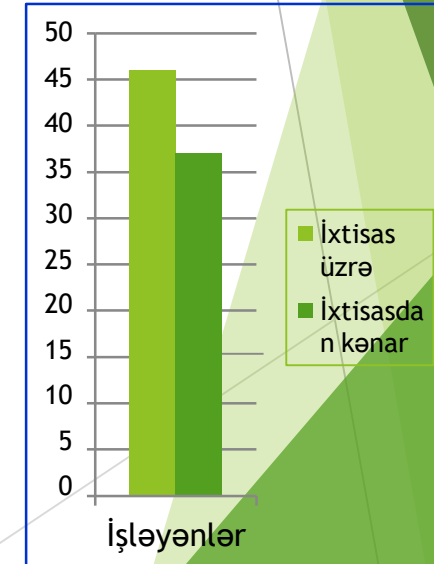
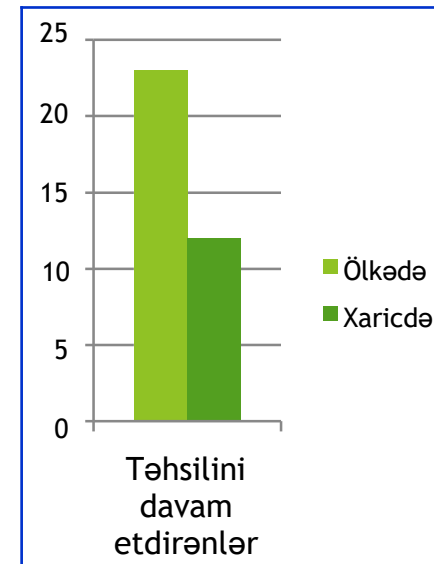
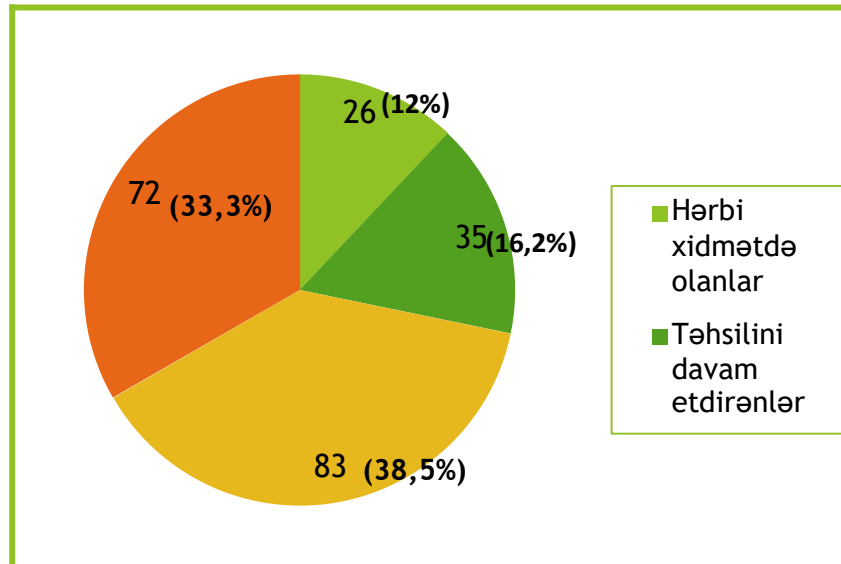
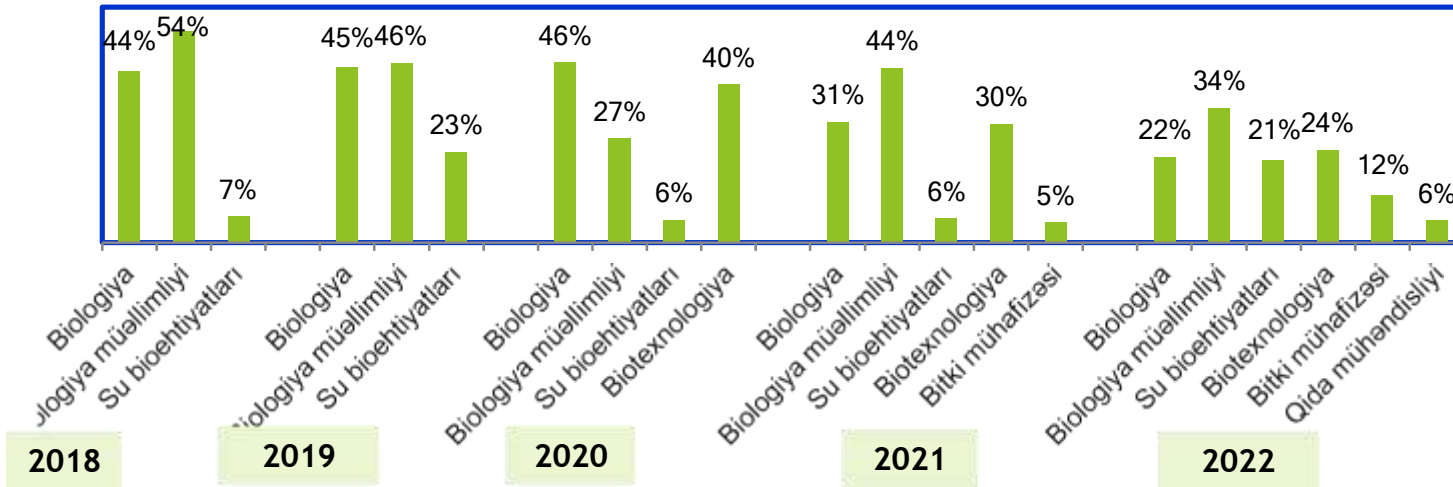
Əcnəbi tələbə: → 6

Azərbaycan bölməsi üzrə-971

Rus bölməsi üzrə-174

İngilis bölməsi üzrə-45

Qəbul göstəriciləri

Məzunların məşğulluğu

Dərsliklərlə təminat (təhlil)

Təhsil səviyyəsi	Bölmə	Fənlərin sayı	Dərslik	Dərs vəsaiti	Dərslik və dərs vəsaiti ilə təminat (%-lə)	Proqram
Biofizika və biokimya kafedrası üzrə						
Bakalavriat	a/b	15	6	8	0,9	10
	r/b	15	1	2	0,2	10
	i/b	10	-	-	0	10
Botanika və bitki fiziologiyası kafedrası üzrə						
Bakalavriat	a/b	22	9	6	0,7	8
	r/b	15	2	-	0,1	7
	i/b	9	-	-	0	5
Genetika kafedrası üzrə						
Bakalavriat	a/b	12	6	3	0,8	8
	r/b	11	1	6	0,6	6
	i/b	9	0	0	0	0
Molekulyar biologiya və biotexnologiyalar kafedrası üzrə						
Bakalavriat	a/b	31	7	6	0,4	20
	r/b	27	2	1	0,1	16
	i/b	6	-	-	0	1
Zoologiya kafedrası üzrə						
Bakalavriat	a/b	40	18	3	0,5	23
	r/b	23	2	0	0,1	12
	i/b	9	0	0	0	9

Dərslik, dərs vəsaitləri, monoqrafiya, proqramlar

1. Abdıyev V.B. "Duz stresi zamanı bitkilərdə bioloji oksidləşmənin alternativ yolları" monoqrafiya , 412 s.
2. Əhmədova F.R. Su mikrobiologiyası, dərs vəsaiti, 227 s.
3. Cəfərov M.M, Hüseynova S.İ., Babayeva İ.T., İsrayılova A.Ə., Mikroorqanizmlərin genetikası, metodik göstəriş, 44 s.
4. Musayev N.A., Biologiyada riyazi modelləşmə, dərs vəsaiti, 150s.
5. Səmədov Ə.Ə, Ümumi histologiya, dərslik, 363s.
6. Hüseynova N.T. Ümumi sitologiya, dərslik, 214s.
7. Комачкова З.К., Гусейнова Н.Т. Особенности индивидуального развития живых организмов, dərslik, 108s.
8. Səmədov Ə.Ə., Hüseynova N.T., Fərdi inkişafın biologiyası. dərslik, 207s.
9. Джафарова С.К., Бунятова С.Н., Мамедов А.Т., Гасимова Г.А., Экология рептилий ,dərs vəsaiti , 240s.
10. Qurbanov E.M, Hüseynova H.Z, Azərbaycan ərazisində Xəzər dənizinin sahil zonası təbii bitki örtüyünün ekoloji-geobotaniki xəritəsi
11. Baxşəliyeva N.Z., Hacıyeva K.A., Biologiyanın tədrisi metodikası, dərs vəsaiti, 331s
12. Xəlilov R.İ., Əhmədov İ.S., Nəşibova A.N., Biophysics, dərslik , 300s.
13. Nəcəfov C.Ə., Hübətova S.E., Əsgərova S.Ə., Müqayisəli anatomiya, dərs vəsaiti-242s.
14. Hacıyev R.V, Axundov M.M, Tağıyev Ə. N., Məmmədov Ç., İxtiologiya, dərslik 271 s.

Biologiya fakültəsində 2023-ci il ərzində keçirilmiş elmi seminarlar, ustad dərsləri

	Tarix	Struktur , bölmə	Məruzəçi	Məruzənin adı
1	25.10.2023	Zoologiya və fiziologiya kafedrası	b.e.d. Dos. Məmmədov Çingiz	Nərələrin akvakulturasının prioritet istiqamətləri
2	18.10.2023	Zoologiya və fiziologiya kafedrasının	b.ü.f.d. Həşimov Ramin	Ophisops elegans (Menetries, 1832), Lacerta strigata (Eichwald, 1831), Tenuidactylus caspius (Eichwald, 1831) (Reptilia, Sauria) növlərinin ekoloji şəraitə uyğunlaşmasında iştirak edən əsas orqanların sitoloji və histoloji analizi
3	11.10.2023	Bifizika və biokimya kafedrası	b.ü.f.d. Hüseynova Nigar	Hüceyrədə metabolik aktivliyin ölçülməsi MTT
4	01.11.2023	Biotibbi materiallar kafedrasının müdiri və əməkdaşları	b.e.d. Həsənova Ülviyyə İsmayılova Günel Hüseynzadə Ələkbər	Yeni polifunksional materialların dizayn, sintez və tətbiqi
5	09.11.2023	Bifizika və biokimya kafedrası	Günəşova Günay	Termofil bakteriyaların iştirakı ilə gümüş və dəmir nanohissəciklərin alınması
6	15.11.2023	Botanika və bitki fiziologiyası kafedrası	b.ü.f.d. Baxşiyev Vazeh	Azərbaycan Respublikası ərazisində yayılmış səhra və yarımşəhra bitkilik tipinin bioekoloji xüsusiyyətləri
7	22.11.2023	Molekulyar biologiya və biotexnologiyalar kafedrası	Əmrahov Nurlan	Müasir aqrar əkinçiliyinin yeni istiqamətləri hidroponika və akvaponika sistemləri
8	29.11.2023	L.D.U.Genetika kafedrası	b.ü.f.d. Məmmədhüseyn Hüseynov	Lənkəran-Astara iqtisadi rayonunda becərilən çay bitkisinin genetik müxtəlifliyinin qiymətləndirilməsi
9	20.12.2023	Botanika və bitki fiziologiyası kafedrası	b.e.n. İsmayılova Sevinc	Bitkilərdə termogenez hadisəsi. Alternativ oksidaza
10	27.12.2023	Genetika kafedrası	b.ü.f.d. Baxsalıyeva	Azərbaycanda xurma cinsi növlərinin yayılma areallarının müəyyənləşdirilməsi və

Prioritet elmi-tədqiqat istiqamətləri

Biofizika və biokimya kafedrası üzrə:

İstiqamət 1: Stress davamlılıq reaksiyalarının biofiziki, biokimyəvi, nanotərtibli mexanizmləri

Mövzu 1.1: Biostrukturlarda stress zamanı yaranan maqnit xassələrinin biofiziki əsasları və onların biotibbdə tətbiqi

Mövzu 1.2: Bitki hüceyrələrinin plazmatik membranlarının ion daşıma xüsusiyyətlərinin fitoprotektorların təsiri ilə modifikasiyası

İstiqamət 2: Kənd təsərrüfatında strateji məhsul olan pambığın yeni sortlarının yaradılması

İstiqamət 3: Nanohissəciklərin “yaşıl sintezi” və onların tibbi praktikada və kənd təsərrüfatında tətbiqi

Mövzu 3.1: Nanohissəciklərin bitkilərdə müdafiə sisteminin komponentlərinin fəaliyyətinə təsirinin tədqiqi

Mövzu 3.2: Stress amillərinə qarşı yerli fermentasiya məhsullarında fermentativ aktivliyin tədqiqi

Botanika və bitki fiziologiyası kafedrası üzrə:

İstiqamət 1: Azərbaycanın biomüxtəlifliyinin öyrənilməsi, ekoloji və antropogen amillərin flora və bitkiliyə birbaşa və ya dolayısı yolla təsirinin araşdırılması, onların qarşısını almaq üçün tədbirlər planının hazırlanması;

Mövzu 1.1: İşğaldan azad olunmuş, minalardan təmizlənmiş və icazəli ərazilərdə flora və bitki örtüyünün monitorinqinin aparılması və qiymətləndirilməsi; bitki növlərinin flora konspektinin tərtib olunması.

İstiqamət 2: Nadir və nəslə kəsilməkdə olan bitkilərin biomüxtəlifliyi, introduksiyası və gen bankının yaradılması;

İstiqamət 3: Şoran torpaqlarda mədəni bitkilərin davamlılığının oksidləşdirici və ayırıcılarla artırılma üsulları;

Mövzu 3.1: Şoran torpaqlarda yetişdirilmiş mədəni bitkilərin davamlılığının monitorinqi; Davamlılığın oksidləşdirici və ayırıcılarla artırılma üsullarının işlənməsi.

İstiqamət 4: Canlıların həyat fəaliyyətinin molekulyar-genetik və fiziki-kimyəvi əsasları.

İstiqamət 1. Canlı orqanizmlərdə müxtəlif amillərin təsiri nəticəsində genetik sistemdə baş verən dəyişkənliklərin və Azərbaycan florasının bəzi endemik və relikv bitkilərinin yaxın regionlarla filogenetik əlaqələrinin öyrənilməsi;

Mövzu 1.1: Halofit bir hüceyrəli yosun olan *Dunaliella Salina* İPPASD-294 hüceyrələrinin ekstremal təsirlərə qarşı davamlılığının təmin olunmasında iştirak edən fermentativ antioksidant sistem günlərinin aktivləşməsi mexanizminin tədqiqi nəzərdə tutulur.

Mövzu 1.2: Azərbaycanın ekoloji şəraitinə uyğunlaşdırılan yeni heyvan cinsləri üzərində seleksiya işlərinin aparılması ilə yaxından iştirak etmək.

Mövzu 1.3: Azərbaycanda Qafqaz xurması (*Diospyros lotus*) bitkisinin yayılmasının araşdırılması, genofondunun tədqiqi və genetik markerlər əsasında filogenetik analizinin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

İstiqamət 2. Azərbaycan Respublikasının əhalisində irsi xəstəliklərin yayılma tezliyinin öyrənilməsi;

Mövzu 2.1: İrsi xəstəliklər müasir biologiyanın və səhiyyənin aktual problemidir. Bu cəhətdən Azərbaycan Respublikasının əhalisində irsi xəstəliklərin yayılma tezliyi öyrənilir ki, bu da müalicə taktikasını təyin etməyə, xəstənin və onun qohumlarının həyat və sağlamlığını proqnozlaşdırmağa imkan verir. Azərbaycan əhalisindəki müxtəlif HPV tipləri ilə qadınların yaşı arasındakı əlaqəni təyin olunması nəzərdə tutulur.

Mövzu 2.2: Azərbaycan əhalisində ilk dəfə AGT geninin polimorfizmlərinin öyrənilməsi.

Molekulyar biologiya və biotexnologiyalar kafedrası üzrə:

İstiqamət 1: Canlıların həyat fəaliyyətinin molekulyar-genetik, fiziki-kimyəvi və eko-bioloji xüsusiyyətləri;

İstiqamət 2: Müxtəlif coğrafi-iqlim şəraitinin və kombinasiyalı stress faktorunun Azərbaycanın kənd təsərrüfat əhəmiyyətli bitkilərinin bioloji və biotexnoloji göstəricilərinə təsirinin öyrənilməsi;

Mövzu 2.1: Kombinasiyalı stress faktorunun kəndtəsərrüfatı əhəmiyyətli bitkilərin inkişafına və onların müdafiə sisteminə təsiri

Mövzu 2.2. Azərbaycanın müxtəlif coğrafi-iqlim şəraitində becərilən üzüm sortlarından alınan məhsulların keyfiyyət göstəricilərinin tədqiqi

Mövzu 2.3. Kombinasiyalı stress faktorunun ikiləpəli bitkilərin inkişafına və onların müdafiə sisteminə təsiri

İstiqamət 3: Mikroorqanizmlərin təbiətdən skriningi və onların bəzi xüsusiyyətlərinin tədqiqi.

Mövzu 3.1. Fermentləri biosintez edən aktinomisetlərin müxtəlif substratlardan skriningi və onların keyfiyyət göstəricilərinin öyrənilməsi

Mövzu 3.2. Müxtəlif substratlardan aktinomisetlərin ayrılması

Mövzu 3.3. Mikroorqanizmlərdə fizioloji fəal maddələrin (səaye miqyasında) alınması üçün təbiətdən produsentliyə yararlı ştammların ayrılması .

Zoologiya və fiziologiya kafedrası üzrə:

İstiqamət 1: Azərbaycanın flora və faunasının biomüxtəlifliyinin tədqiqi;

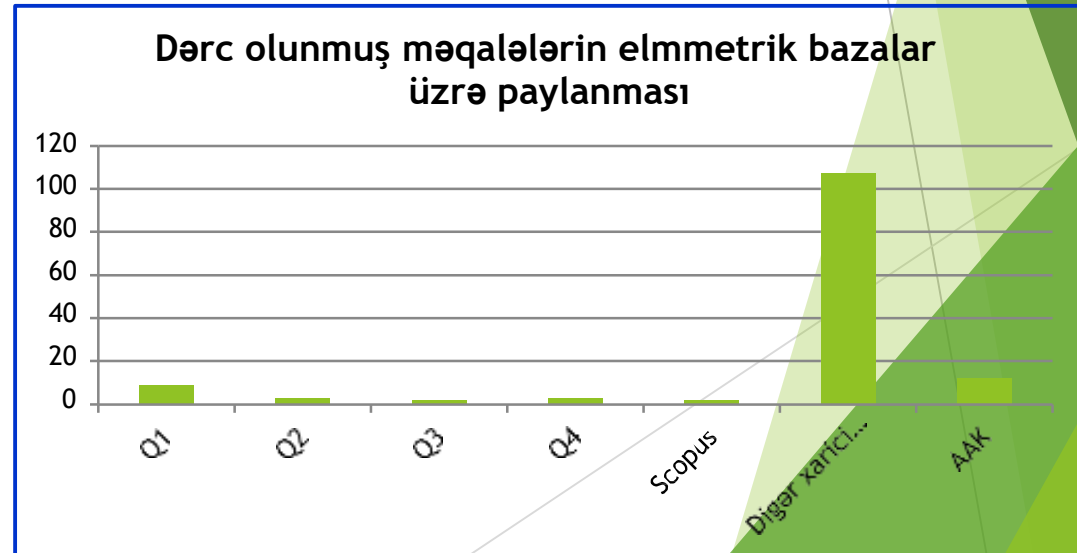
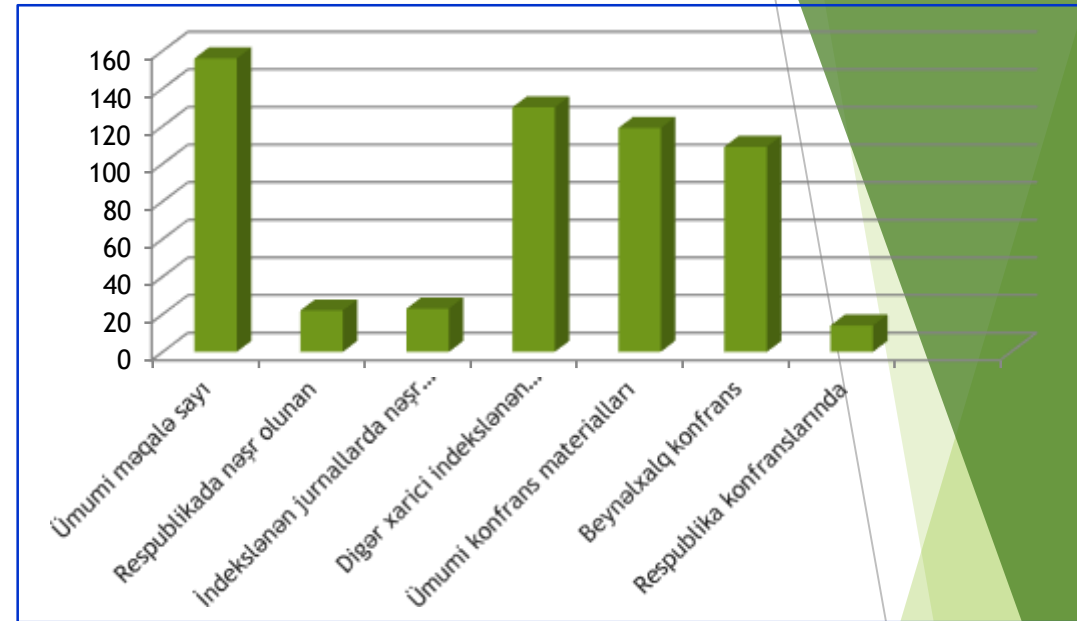
İstiqamət 2: Beynəlxalq mühafizə statuslarının tərtibatı;

İstiqamət 3: Nadir və məhv olmaq təhlükəsi yaranmış növlərin müasir vəziyyəti;

İstiqamət 4: Artmaqda olan antropogen amillərin təsiri altında monitorinqlərin aparılması.

Elmi nəşrlər haqqında məlumat

Kafedranın adı	Nəşr olunmuş elmi işlər							Adam başına düşən məqalə sayı
	Məqalə				Tezislər			
	Cəmi	Yerli	O cümlədən		Cəmi	O cümlədən		
			Xaricdə			Yerli	Xaricdə	
			Cəmi	İndeksələnən jurnallarda				
Biofizika və biokimya	54	15	39	12	12	2	10	6
Botanika və bitki fiziologiyası	11	2	9	1	20	2	18	2
Genetika	21	3	18	1	15	0	15	3
Molekulyar biologiya və biotexnologiyalar	21	2	19	6	32	2	30	3
Zoologiya və fiziologiya	49	4	45	3	40	4	36	4
Cəmi	156	26	130	23	119	10	109	

Mühüm Elmi Nəticələr

- Azərbaycanın bitki örtüyünün tədqiqi
prof.Elşad Qurbanov (Azərbaycan)
- Karboksimetilsellüloza/polivinil spirti əsasında elektroformalaşmış nanoliflər potensial antimikrob yarasarğısı kimi
Prof. H.Kafil (İran), biologiya elmləri doktoru, prof. Xudaverdi Qənbərov və b.
- Qızıl nanohissəciklərin yarpaq ekstraktları vasitəsilə sintez edilməsi və səciyyələndirilməsi
Akademik İradə Hüseynova (Azərbaycan), Assoc.Prof. Cumalı Keskin (Türkiyə), prof.Rövşən Xəlilov (Azərbaycan)
- RNT-vasitəsilə verilənlərin tənzimlənməsi və modelləşdirilməsi üçün yeni üsullar
İqor Deyneko (Rusiya), biologiya üzrə fəlsəfə doktoru Orxan Mustafayev (Azərbaycan), Aleksandr Tyurin (Rusiya), Kseniya Zhukova (Rusiya), Kseniya Zhukova (Rusiya) və b.

2023-ci il üzrə dissertasiyalar

- ❑ Əsədova Kəmalə qızı 2401.01-“Botanika” ixtisası üzrə biologiya üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş biologiya üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş “Kür-Araz ovalığının Mil düzünün florası və bitkiliyi” mövzusunda dissertasiya işinin ilkin müzakirəsi. (elmi rəhbər: Elşad Qurbanov)

Biologiya fakültəsində 2022-ci il ərzində keçirilmiş sosial tədbirlər

№	Görüləcək iş, həyata keçirilən tədbir /layihə/	Keçirilmə tarixi
1	20 YANVARA HƏSR OLUNMUŞ "ANIM"	19.01.2023
2	Tarixin Heydər Əliyev zirvəsi" adlı tədbir	15.11.2023
3	Biologiya fakültəsinin "ICESCO-nun Biotibbi materiallar" kafedrasında aparılan elmi işlərin tanıtım təqdimatı keçirilib	15.11.2023
4	8 Noyabr – Zəfər Gününə həsr olunmuş konsert proqramı	08.11.2023
5	Hərbi Qənimətlər Parkına Ekskursiya təşkil edilmişdir	31.10.2023
6	Genetikada Yeni Çağ: Kök Hüceyrə" adlı tədbir	31.10.2023
7	"25 Oktyabr - Qubadlı Şəhəri Günü" adlı tədbir	25.10.2023
8	Sağlam Gənclər- Sağlam Gələcək" mövzusunda maarifləndirmə tədbiri	19.10.2023
9	Beynəlxalq Müəllimlər Günü" münasibəti ilə "Müəllim Ömrü" adlı tədbir	05.10.2023
10	27 Sentyabr - Anım Günü" adlı tədbiri	27.09.2023
17		

Beynəlxalq elmi konfransı

2023-cü il 24-25 may tarixlərində
Bakı Dövlət Universiteti (Azərbaycan)
AZƏRBAYCAN XALQININ ÜMUMMİLLİ LİDERİ
HEYDƏR ƏLİYEVİN 100-İLLİK YUBİLEYİNƏ HƏSR
OLUNMUŞ
“BİOLOGİYANIN AKTUAL PROBLEMLƏRİ
DAVAMLİ İNKİŞAF KONTEKSTİNDƏ”
MÖVZUSUNDA
RESPUBLİKA ELMİ KONFRANSI

2023-cü il 15-17 may tarixlərində
Andijan Dövlət Universiteti (Özbəkistan)
CONSERVATION OF EURASIAN BIODIVERSITY:
CONTEMPORARY PROBLEMS, SOLUTIONS AND
PERSPECTIVES 1ST INTERNATIONAL
CONFERENCE

İkili diplom

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

QAZAXISTAN RESPUBLİKASI L.N.
QUMILYOV ADINA AVRASIYA MILLI
UNIVERSİTETİ ilə BAKI DÖVLƏT
UNIVERSİTETİ arasında **MAGİSTRATURA**
ÜZRƏ İKİLİ DİPLOM

İstiqamət: Biologiya

İxtisaslaşma: Biotexnologiya

Layihələr

- ❑ Azərbaycan Respublikası Gənclər Fondunun elan etdiyi “ İdeyanı Reallaşdır” grant müsabiqəsinin qalibi Biologiya fakültəsinin IV kurs tələbəsi Züleyxa Qənbərova.

Layihə çərçivəsində 20 aprel 2023 –cü il tarixində “Elm və gənclik” mövzusunda “Bakı və region gənclərinin I elmi konfransı” keçiriləcək

- ❑ Çexiya, Praqa Karlova Universiteti ilə ERASMUS + proqramında mobillik layihəsi udulub. ERASMUSa digər layihə də hazırlanıb

- ❑ Türkiyə Elmi və Texnoloji Tədqiqat Şurasına (TÜBİTAK) əməkdaşlığı davam etdirərək “Biotibbdə tətbiq üçün yeni biogen metal nanohissəciklərinin işlənməsi” adlı layihə təqdim edilib. Bu işlərin aktuallığı ondan ibarətdir ki, bitki yarpaqlarının ekstraktından müxtəlif nanohissəciklər sintez edilir və bioloji obyektlərə təsirinin (antibakterial, antifunqal, sitotoksiki və s.) *in vitro* tədqiq edilməsi, həmçinin tibbdə (müxtəlif onkoloji xəstələrə) tətbiqi araşdırılır.

Respublikanın daxili əməkdaşlıq

1. Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutu
2. Genetik Ehtiyatlar İnstitutu
3. Zoologiya İnstitutu
4. akademik Abdulla Qarayev adına Fiziologiya İnstitutu
5. Botanika İnstitutu
6. Radiasiya Problemləri İnstitutu
7. Mərkəzi Nəbatat Bağı
8. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Su hövzələrində bioloji resursların artırılması və mühafizəsi Departamenti. Biomüxtəlifliyin qorunması Xidməti
9. Mikrobiologiya İnstitutu
10. Biofizika İnstitutu
11. Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutu
12. Əkinçilik Elmi Tədqiqat İnstitutu
13. "Coca-Cola Bottlers LTD" şirkəti
14. DİM
15. LU-MİN Holding

Beynəlxalq əməkdaşlıq

Cluj-Napoca Kənd Təsərrüfatı Elmləri
və Baytarlıq Universiteti (Rumıniya)

Cənubi Bohemia Universiteti
(Çexiya)

Alexsandru Ioan Cuza Iași
Universiteti (Rumıniya)

Pir Mehr Ali Shah Arid Kənd
Təsərrüfatı Universiteti (Pakistan)

İSESCO (Erasmus KA 107 Mübadilə
proqramı)

Avrasiya Milli Universiteti
(Qazaxıstan)

Pavia Universiteti (İtaliya)

Karlova Universiteti (Çexiya)

Cənubi Bohemia Universiteti
(Çexiya)

İzmir Texnologiya Universiteti
(Türkiyə)

Mardin Artuklu Universiteti
(Türkiyə)

Ege Universiteti (Türkiyə)

Sivas Cumhuriyyət Universiteti
(Türkiyə)

Lahor Universiteti (Pakistan)

Emory Universiteti (ABŞ)

Seminar və Tədbirlər

- 18 oflayn, 4 onlayn elmi seminar
- 2 oflayn, 2 onlayn ustad dərsi
- 3 təlim

- Tarixi günlər
- Özəl günlər
- Bayramlar

- Vətənpərvərlik
- Tərbiyəvi təlimlər
- Etik davranışlar
- Məlumatlandırıcı
- Motivəedici
- Xeyriyyəçilik

- 22 elmi seminar
- 4 ustad dərsi
- 2 dəyirmi masa

Asudə
vaxt
istirahət

➤ **37 tədbir**

Tələbə klubları

«Xarı Bülbül»
Qızlar klubu

Təbiətin Davamlı
Harmoniyası klubu

English
Language Club